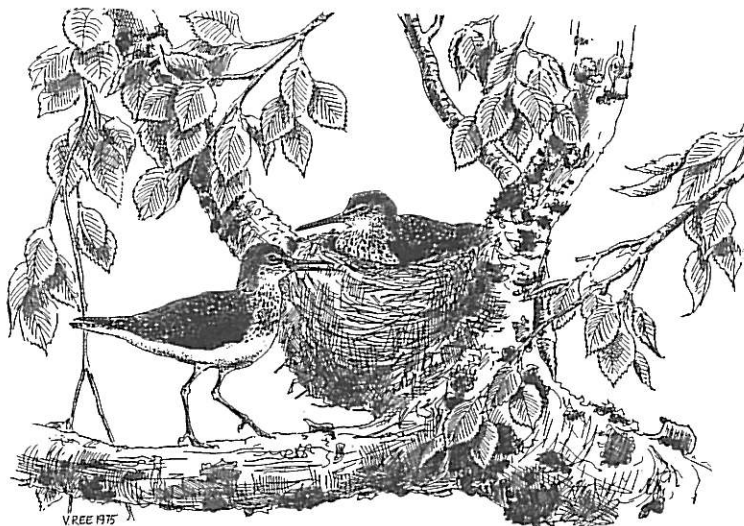

Skogsnipe *Tringa ochropus*

Global utbredelse

Skogsnipa hekker fra Skandinavia (fåtallig ny hekkefugl i Danmark), og østover gjennom Russland til Stillehavet. I Nord-Amerika erstattes skogsnipa av den nærtstående *Tringa solitaria*, som også hekker i gamle reir av andre arter (se hekkebiologi).

Norsk utbredelse og habitatkrav

Arten har i hovedsak en østlig utbredelse i Norge; den hekker regelmessig nord til og med Nordland. Lengre nord er skogsnipa sjelden som hekkefugl og forekomsten er usikker. Er funnet hekkende (regelmessig?) i Øvre Pasvik. På Vestlandet foreligger fra den seinere tid en del hekkefunn, men utbredelsen er svært glissen. I forhold til tidligere kart er nå grensene for utbredelse blitt trukket lenger nord i Nordland, og lenger vestover på Sørlandet. De nordligste funn skriver seg fra Stabbursdalen i Finnmark, der arten ble observert regelmessig i hekkesesongen i 1979, og også registrert i 1975 (Kålås & Byrkjedal 1981).

Skogsnipa er en utpreget barskogsfugl, og trives best i fuktig gran- eller furuskog i nærheten av småvatn, stilleflytende elver eller myr. Unngår vatn uten mudderbanker. Går opp til barskogsgrensa, sjelden over.

Bestandsstørrelse og bestandsutvikling

Hekkebestanden i Norge er estimert til 13.000 par (Kålås og Byrkjedal 1981). Det er vanskelig å vurdere utviklingen i bestanden. I Sverige er bestanden estimert til 60.000 par, det samme i Finland. I Finland har skogsnipa økt i antall i de seineste åra (Koskimies 1992), og ekspandert nordover. Bestanden i Danmark, hvor arten begynte å hekke på 1950-tallet, er nå på 40-50 par. Spredt og fåtallig hekkefugl ellers på Kontinentet. Arten har gått tilbake i Polen. Fra Storbritannia foreligger to hekkefunn.

Hekkebiologi

Skogsnipas valg av reirplass er spesiell til vadefugl å være. Den bygger ikke noe reir selv, men benytter gamle (eller nye!) reir av trehekkende arter. Måltrostreir skal være blant de mest vanlige, men også andre troster, ekorn, skjære og ringdue benyttes. Vær oppmerksom på at også grønnstilk kan hekke i gamle reir i trær. 4 egg legges i mai-juni og ruges i 20-23 døgn. Ungene forlater reiret straks de er blitt tørre. Det innebærer hopp på opptil 10 meter ned til bakken! Begge kjønn ruger, men hunnen forlater avkommet etter kort tid. Ungene blir da overlatt til hannen, som passer dem til de er flygedyktige (ca. 28 dager).

Skogsnipa er en sky fugl som holder seg mest for seg selv. Hannen har et fluktspill om våren, og kan varsle og være nærgående dersom en kommer for nær ungene etter klekking.

Skogsnipa har to sangtyper. Den ene foregår helst fra bakken eller fra en kvist, den andre inngår i fluktspillet. Denne sangtypen kan beskrives som *titti-lu-i-titti-lu-i...* Fluktspillet er typisk for *Tringa*-arter (se grønnstilk). Fluktspillet foregår over territoriet. Skogsnipa kan i tillegg til å forsvare territoriet hvor reiret ligger, også forsvare et næringsterritorium atskilt fra reirområdet. Fluktspillet foregår da over begge disse territoriene. Skogsnipa har ellers en rekke andre lyder, ofte høres en karakteristisk *tlo-it tlo-it tlo-it* fra fugler som blir skremt opp. Varsellydene er skarpe og høye *pikk-pikk-pikk* som kan minne om flaggspett.

Føden i hekketida er hovedsakelig insekter.

Trekkforhold

Arten er trekkfugl og overvintrer hovedsakelig i Afrika, men også i Middelhavsområdet og sparsomt i Vest-Europa. Fugler lenger østfra overvintrer i Asia. Kan overvintre så langt nord som Danmark og Sør-Sverige. Noen få oversommer i Afrika. Kommer i april og forlater landet fra juni (hunner) og utover. Trekktoppen i Danmark er i månedsskiftet juli/ august. Under trekk opptrer skogsnipa hovedsakelig ved ferskvann og er som oftest alene. Finnes gjerne i grøftekanter, små pytter og liknende.

Stein Are Sæther

Skogsnipe *Tringa ochropus*

150 ● Konstatert hekking

249 ● Sannsynlig hekking

178 ● Mulig hekking

Detaljeringsgrad: 10 x 10 km

